

Poročilo z Mednarodne konference o klasičnih študijah

(Atene – Delfi, 3.–5. aprila 2003)

Glavni razlog za konferenco je bila pobuda, ki jo je v okviru grškega predsedovanja Evropski skupnosti dal grški minister za šolstvo in verske zadeve, Petros Efthymiou. Predlagal je ustanovitev mednarodnega centra za klasične študije, ki bi bil sestavljen iz dveh enot: ene v Italiji in ene v Grčiji. S tem je povzel zamisel, za katero se je v Svetu Evrope že leta 1995 kot prvi zavezal Giorgios Papandreou, tedanji grški minister za šolstvo in verske zadeve. Srečanje je potekalo v Atenah (3. april) in Delfih (4.–5. april). Grško ministrstvo za šolstvo in verske zadeve je na posvetovanje povabilo – poleg častnih gostov – po dva predstavnika iz vsake države Evropske skupnosti in po enega iz vsake izmed držav, ki kandidirajo za vstop v Evropsko skupnost. Grško ministrstvo je pokrilo tudi celotne stroške bivanja in prevoza znotraj Grčije.

Vabilu so se odzvali predstavniki naslednjih držav članic:

• Grčija:

- Theofanis Kakridis (Univerza Ioannina – častni gost)
- Stella Priovolou (Univerza Atene, Ministrstvo za šolstvo in verske zadeve)
- Christina Veikou (Pedagoški inštitut Atene)
- Vasilis Karasmanis (Evropski kulturni center Delfi, Tehniška univerza Solun)
- Ioannis Kazazis (Univerza Solun)
- Giorgios Christodoulou (Univerza Atene)
- Nikolaos Petroheilos (Univerza Solun)

- Konstantinos Bourazelis (Univerza Atene)

• Belgija (flamska skupnost):

- Christiane Van Woensel (Zavod za razvoj šolstva na Flamskem)
- Rudolf de Smet (Svobodna univerza Bruselj)

• Belgija (francoska skupnost):

- Étienne Famerie (Univerza Liège, Urad ministra za šolstvo)
- Michel Dubuisson (Univerza Liège)

• Danska:

- Stig M. Møller (Ministrstvo za šolstvo)

• Francija:

- Roger Fromont (Ministrstvo za mladino, narodno vzgojo in raziskovanje)
- Jean-Noël Robert (Union Latine)

• Italija:

- Franco Montanari (Univerza Genova – častni gost)
- Luciano Favini (Ministrstvo za šolstvo)
- Diego Lanza (Univerza Pavia)

• Luksemburg:

- Edouard Ries (Ministrstvo za šolstvo, poklicno izobraževanje in šport)
- Robert Koch (Lycée de garçons de Luxembourg)

• Nemčija:

- Carl Joachim Classen (Univerza Göttingen – častni gost)
- Peter Funke (Univerza Münster)

• Nizozemska:

- S. R. Slings (Svobodna univerza Amsterdam)

• Portugalska:

- Cristina Sousa Pimentel (Univerza Lizbona)
- Arnaldo Espirito Santo (Univerza Lizbona)

• Španija:

- Antonio Alvar Ezquerro (Univerza Alcalà de Henares – častni gost)

- Jose Francisco Gonzalez Castro (Ministrstvo za šolstvo in kulturo)
- **Velika Britanija:**
- Michael Frede (Univerza Oxford – častni gost)
- Kate Green (Ministrstvo za šolstvo)

Iz držav kandidatk so prišli:

- **Ciper:**
- Ioannis Varellas (Ministrstvo za šolstvo in kulturo)
- **Češka:**
- Filip Karfik (Karlova univerza Praga)
- **Estonija:**
- Anne Lill (Univerza Tartu)
- **Latvija:**
- Ozars Lams (Latvijska univerza Riga)
- **Litva:**
- Nijole Juchnevičiene (Univerza Vilnius)
- **Madžarska:**
- Gábor Bolonyai (Univerza Eötvös Loránd, Budimpešta)
- **Malta:**
- Horatio C. Vella (Malteška univerza La Valetta)
- **Poljska:**
- Jerzy Styka (Jagelonska Univerza Krakov)
- **Slovenija:**
- Matjaž Babič (Univerza Ljubljana)

Srečanje je potekalo v dveh delih:

Na otvoritvi, ki se je odvijala v Atenah v slavnostni dvorani Starega parlamenta, je predstavnik nagovoril grški minister za šolstvo in verske zadeve, Petros Efthymiou, jim predstavil svoje poglede na položaj klasičnih jezikov šolstvu držav Evropske skupno-

sti, poudaril pomen klasične izobrazbe za ustvarjanje in ohranjanje skupne evropske identitete ter predstavil svojo vizijo centra za klasične študije, ustanove, ki bo »znova dala blesk tej tipični sestavini evropskega šolstva, katere tradicija sega stoletja nazaj«. O pomenu klasične izobrazbe za sodobni svet in o nalogah, ki jih to postavlja pred države nove Evrope, je govoril akademik dr. Konstantinos Despotopoulos.

Prvi dan drugega dela konference, ki je potekal v Evropskem kulturnem centru v Delfih, so predstavniki držav Evropske skupnosti in predstavniki držav kandidat predstavili položaj klasičnih jezikov v šolstvu svoje države. Podoba je bila zelo različna: na eni strani Španija in Nizozemska, kjer je položaj klasičnih jezikov, kulture in civilizacije v šolski ureditvi trden in zagotovljen z zakonom, na drugi strani Portugalska, kjer zanimanje za pouk teh predmetov usiha. Položaj, ki so jo naslikali predstavniki držav kandidat, je bila drugačna od držav članic: pouk klasičnih jezikov, ki je bil za časa komunistične oblasti docela ali v veliki meri izrinjen iz šolskih programov, se počasi in težka vrača vanje. Pri tem so učitelji in zagovorniki klasične izobrazbe deležni različno velike podpore šolskih oblasti.¹

Drugi dan konference je bil namenjen razpravi o ustanovitvi Centra za klasične študije in njegovih nalogah. Udeleženci so sprejeli spomenico, v kateri so naloge bodočega centra opisali z naslednjimi štirimi točkami:

1. »Center bo izkoriščal najmoder-

¹ Kako različna je podpora, se je med drugim videlo po tem, da je večina držav kandidat svojim udeležencem krila potne stroške, edino predstavnika Estonije in Slovenije sta si morala pot v Grčijo plačati iz lastnih sredstev.

nejša tehnološka sredstva, da bo vzpostavil elektronsko h mrežo, v kateri bo nastala podatkovna zbirka vseh tistih šol v Evropski skupnosti, ki imajo v učnih načrtih klasične predmete. Prav tako bo zbiral podatke o vseh univerzitetnih tečajih iz klasičnih študij in o delu drugih ustanov, ki se ukvarjajo z antiko. Vsi ti podatki bodo na voljo na spletni strani.

2. Pomembna naloga centra bo pospeševati poučevanje klasičnih predmetov na ravni srednjih šol. Menimo, da je ta naloga pomembna, ker bodo klasične študije pri študentih zelo povečale zmožnost oblikovati in izražati svoje poglede na zadeve, pomembne za različne vidike naše družbe. Center bo lahko širil podatke o novih izobraževalnih pristopih in učnih metodah. Krepil bo tudi sodelovanje med univerzami.

3. Enako pomembna naloga centra mora biti tudi podpora poučevanju in raziskovanju v klasičnih študijah na univerzitetni ravni ter v drugih akademskih in kulturnih ustanovah. Center mora zlasti spodbujati raziskovanje in sodelovanje med mladimi znanstveniki iz različnih delov Evropske skupnosti.

4. Center se ne sme posvečati samo kakovosti klasičnih študij, ampak tudi širšemu razumevanju antične civilizacije v današnji družbi, ne samo za dijake in študente, ampak tudi za učence se odrasle.«

Udeleženci so v spomenici izrazili prepričanje, da bo minister za šolstvo Republike Grčije upošteval priporočila, ki jih je dala konferenca, in da bo ministrstvo za šolstvo Republike Italije, ki bo od Grčije prevzela predsedstvo Evropske skupnosti, dano pobudo podprlo in jo dokončno uresničilo.

Matjaž Babič

JERA IVANC, PERZEJ.

Lutkovno gledališče Ljubljana, 14. 3. 2003.

Režija: Jaka Ivanc; kostumografija: Patricija Čičmir; scenografija: Matej Filipčič; glasba: Davor Herceg; koreografija: Miha Lampič; luč: Miran Udovič. V glavnih vlogah: Aljoša Koltak (Peter); Martina Maurič Lazar (Irena).

Tema tega zapisa, prvotno objavljenega v diskusijski skupini Agor@, je tudi v okviru revije Keria »popularizacija antike«, njegov povod pa dogodek, ki je – vsaj po mojem prepričanju in spominu – eden najbolj kvalitetnih prispevkov k tej popularizaciji. Že uvodo-

ma naj poudarim, da je ta vidik izrazito omejen, obroben, skorajda hermetičen; kvaliteta nove predstave je ravno v tem, da njeno strateško bistvo ni didaktično (čeprav v njej nastopa cela enciklopedija grških mitoloških junakov).

Peter in njegova mlajša sestra Irena zamudita predstavo, brezhibno urejena mama ju v zadnjem hipu stlači v sredino prve vrste. Klepetanje med občinstvom zdaj počasi potihne, toda predstava se noče začeti. Irena ne strpi več, rada bi videla Perzeja, svojega junaka iz sanj. Skoči na oder, Peter za njo, pokukata za zaveso, in že je odrska utvara resničnost. Toda med igralci, kaznovanci v Hadu, Perzeja ni.